N°. 4424.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden franko p. p. ƒ 6.00.
„Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan „het Bureau van DE TIJD."

MAANDAG 23 NOVEMBER.

Advertentiën van Zes regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

BERIGT.

Heeren Geabonneerden van „de Tijd" worden herinnerd aan de verpligting om de abonnements-gelden van het loopend kwartaal, aan de administratie te doen toekomen.

Zij kunnen daartoe gebruik maken van Postwissels op Amsterdam, die aan alle postkantoren worden afgegeven tegen 1° van het bedrag. Deze onkosten mogen van de verschuldigde gelden worden afgehouden.

Ten einde verwarring te voorkomen, worden Heeren Geabonneerden verzocht den postwissel met bijvoeging van een der gedrukte adresstrookjes, waaronder hun „de Tijd" dagelijks wordt toegezonden, in een couvert geadresseerd „*Aan de Administratie van het Dagblad de Tijd*" over te maken.

AMSTERDAM, 22 November.

De rapporteurs over het Ve hoofdstuk der staatsbegrooting hebben een kort eindverslag uitgebragt, dat de aandacht verdient omdat het een antwoord bevat op den aanhef der memorie van beantwoording, door ons nummer van eergisteren medegedeeld, waarin de minister van Binnenlandsche Zaken zulk een strengen en verontwaardigden toon aanslaat. Dit eindverslag luidt als volgt:

„De Commissie van Rapporteurs voor het Vde hoofdstuk der Staatsbegrooting, ... gemeend te hebben van de Memorie van Beantwoording, door den Minister van Binnenlandsche Zaken ingezonden, op het door haar uitgebragt Voorloopig Verslag, en na eene gezette overweging van de in den aanhef der memorie voorkomende zinsnede, dat het Verslag geen antwoord verdient, als zijnde het een stuk, waarvan de gansche toon getuigt, dat het alleen is opgesteld met het doel om te kwetsen en te beleedigen, — handhaaft geheel den inhoud van dat Verslag als de getemperde uitdrukking van het gevoelen, in de afdeelingen der Kamer bij de overweging van het genoemde hoofdstuk der begrooting geopenbaard. De Commissie heeft overigens gemeend zich van het uitspreken van een eigen oordeel omtrent de punten, in de Memorie van Beantwoording behandeld, te kunnen onthouden; terwijl zij geene nadere overweging in de afdeelingen te dezer zake noodig oordeelt."

De rapporteurs, de heeren Westerhoff, Hoynck van Papendrecht, Olivier, Gevers Deynoot en Heemskerk Bz., houden derhalve vol dat de uitdrukkingen in het Voorloopig Verslag, welke in zoo hooge mate de verbolgenheid des ministers hebben opgewekt, niets anders zijn dan de weerklank van gevoelens in de Kamer geuit, en nog wel de „getemperde" weerklank. De rapporteurs konden moeijelijk anders spreken dan zij hier deden, want handhaafden zij niet uitdrukkelijk hetgeen in het Voorloopig Verslag ten aanzien van den minister te lezen staat, als in de afdeelingen der Kamer gesproken, zij zouden de verdenking op zich laden, van op eigen hand die kwetsende volzinnen te hebben nedergeschreven. Hiervan verdenkt echter niemand hen. De bewuste gevoelens zijn ongetwijfeld in de Kamer geuit, maar zij vormen daarom nog niet de overtuiging *van* de Kamer, en nu is het Verslag zoo gesteld dat men er den indruk door ontvangt als ware het laatste het geval. Van daar een zekere zorgvuldig uitgekozen vorm, welke wel geen plaats heeft voor onwaarheden, maar die toch zeer partijdig is. Overigens mag men vragen of de rapporteurs zich verpligt gevoelen verslag te geven van alles, wat in de afdeelingen gezegd wordt. ... In den regel is elk Verslag ... een bloemlezing uit de adviezen in de afdeelingen geuit. Gelukkig, wordt niet alles openbaar wat daar gezegd wordt, er zouden fraaie dingen gedrukt worden! Menig lid spreekt daar dikwijls op beslissenden toon over zaken, waar hij niets van weet, met eene stoutmoedigheid, die voorkomt uit het bewustzijn dat zijne opmerkingen toch niet met zijn naam er bij zullen openbaar gemaakt worden. Wie daarvan zich wil overtuigen leze onder anderen het Voorloopig Verslag over hoofdstuk IV met het antwoord van den minister Godefroi. Er worden in het eerste stuk op den toon der stelligste zekerheid feiten aangehaald, die, blijkens de opgaven des ministers, niet bestaan. Wij hebben reeds vroeger er op gewezen, hoe in het Verslag over hoofdstuk I een reeks van verwijten voorkomen, die het eene na het andere gebleken zijn geen grond te hebben. Daarenboven beroepen sommige leden zich daar op een zinsnede in eene ministerieële redevoering, onlangs gehouden, die in deze redevoering niet voorkomt.

Wij zouden meer voorbeelden van dien aard kunnen aanhalen, maar het bovenstaande is voldoende om te doen zien dat er in de afdeelingen veelal in de lucht geschermd wordt. Dit is, wij weten het, de schuld niet van de rapporteurs, maar nu deze zich toch eenmaal de bevoegdheid van „temperen" toekennen, zou het dan niet wijs gehandeld zijn als zij in hun Verslag alles ter zijde lieten wat onder de rubriek — men vergeve ons de uitdrukking — zotteklap verdient gerangschikt te worden? Is het noodig dat zij, zoo uitvoerig mogelijk, in hun Verslag alle onbewezen beschuldigingen teruggeven, welke sommige leden, een enkel lid misschien, zich in de afdeelingen tegen een of meer der ministers veroorloven, wel wetende dat, terwijl hun naam onbekend blijft, niemand hen daarover ter verantwoording kan roepen?

Wij gelooven van neen; wij gelooven zelfs dat het de pligt der rapporteurs is, om zooveel aan hen is, te zorgen dat de waardigheid der Regering en der Kamer geen schade lijde door verslagen in zulke honende woorden opgesteld als de laatste, die zoo regt de gevoeligheid der Regering hebben opgewekt. Wij gelooven dat menig achtenswaardig lid der Tweede Kamer hier even zoo over denkt als wij, ja wij zouden het zeer wenschelijk vinden dat er uit den boezem van dat ligchaam, bij de openbare beraadslaging over de begrooting, stemmen opgingen tegen den toon, waarin menig verslag is opgesteld, en welke inderdaad verre beneden de waardigheid van die hooge staatsvergadering is.

De Memorie van Beantwoording op het voorloopig Verslag over hoofdstuk V (Binnenlandsche Zaken) der staatsbegrooting, behelst het volgende over het lager onderwijs tegenover hetgeen daaromtrent in het Voorloopig Verslag (zie ons nummer van Vrijdag jl.) voorkwam.

Met het gezegde in de troonrede, dat de werking der wet op het lager onderwijs gunstige uitkomsten geeft, is meer bepaald bedoeld, dat aanvankelijk, voor zooverre de reeds verkregen ondervinding daarover kon doen oordeelen, de nieuwe voorschriften omtrent het lager onderwijs gunstige uitkomsten gaven, blijkbaar uit vele omstandigheden, zoo als de belangstelling van verreweg de meeste gemeentebesturen; het stichten van nieuwe en het verbeteren of uitbreiden van bestaande scholen en onderwijzerswoningen; het doen onderwijzen van vakken, dusverre aan de lagere school vreemd; de meerdere opgewektheid en ijver van het onderwijzend personeel, een gevolg deels van het nieuwe leven in het openbaar onderwijs gekomen, deels van de verbetering hunner inkomsten, van hun vooruitzigt op pensioen en van de verdere voordeelen voor hen uit de nieuwe wet voortgevloeid; de maatregelen genomen tot vermeerdering van het getal hulponderwijzers; het verwijderen van ongeschikte of afgeleefde onderwijzers; terwijl eindelijk niet het minst gunstig heeft gewerkt het ophouden van den staat van onzekerheid, waarin men jaren lang had verkeerd en die op zich zelf reeds voldoende was om het lager onderwijs te doen kwijnen en achteruitgaan. Blijkens het Voorloopig Verslag zou naar veler oordeel de wijze van uitvoering der nieuwe wet, met name voor zoover zij van de Regering afhangt, in den laatsten tijd veel te wenschen hebben overgelaten. Dat dit beweren door de in het Voorloopig Verslag aangehaalde voorbeelden zou kunnen worden bewezen, kan de Regering in geenen deele toegeven. Aan den schoolopziener, in de eerste plaats bedoeld, heeft de Regering zeer ernstig onder het oog gebragt, dat het door hem in zekere „rede" ontwikkeld gevoelen geacht moest worden te strijden met het hoofdbeginsel van art. 23 der wet, en dat de Regering vertrouwde dat hij zich voortaan van dergelijke beschouwingen zou onthouden, wanneer hij als schoolopziener optrad. Tevens werd hij met nadruk gewezen op de schadelijke gevolgen, welke in vele opzigten uit dergelijke opmerkingen zouden kunnen ontstaan.

De benoeming van twee predikanten tot schoolopziener en van iemand, die, nu veertien jaren geleden, gedurende eenige weken de betrekking van predikant heeft bekleed, tot direkteur eener rijkskweekschool, kan hier bezwaarlijk met grond tegen de Regering worden ingeroepen. Wanneer zich voor het schoolopzienerschap geschikte kandidaten voordoen, wenscht ook de Regering bij voorkeur geen geestelijken of bedienaars van de godsdienst daarvoor in aanmerking te brengen, maar indien in een schooldistrikt een geestelijke of bedienaar van de godsdienst door zijn veelzijdige kennis als het ware een algemeen aangewezen persoon is of door geschiktheid boven anderen uitmunt, acht de Regering zich onbezwaard, den zoodanige tot schoolopziener voor te dragen, hetgeen de wet trouwens niet verbiedt. Zoodanig geval nu deed zich voor in de distrikten, waarop het Voorloopig Verslag doelt.

Hetgeen voorts in het Voorloopig Verslag aangaande de bekende zaak van Weert wordt opgemerkt, is niet in allen deele juist. Met name is onjuist het beweren, dat reeds na korten tijd op het besluit van 23 April jl. is teruggekomen. Zoo als de zaak aanvankelijk was geregeld, zou in eene openbare school onderwijs zijn gegeven door geestelijken, gekleed in het gewaad hunner orde, terwijl de school zelve moest beschouwd worden als een deel uit te maken van een klooster. Dit werd door de Regering strijdig geacht met art. 23 der wet, en dien ten gevolge werden de besluiten van den gemeenteraad, tot deze zaak betrekkelijk, bij het aangehaalde Koninklijk besluit vernietigd. Toen nu later de bedoelde geestelijken op de in het verslag aangeduide wijze de bezwaren hadden opgeheven, kon er voor de Regering geen grond bestaan om hun onderwijs verder te belemmeren; geestelijken toch zijn niet van het geven van onderwijs uitgesloten, indien zij overigens aan de eischen der wet voldoen; en te vergeefs zoekt de Regering in de wet naar eene bepaling, die grond kan geven tot hetgeen in het verslag wordt beweerd, dat geestelijke broeders, niet gekleed in het gewaad hunner orde, niet aan het hoofd kunnen staan eener vrije kinderschool alle gezindten toegankelijke school.

Op de beide vragen ten slotte kan geantwoord worden, dat de bedoelde school te Weert geen rijkssubsidie geniet; dat evenwel aan de gemeente, met toepassing van art. 36 der wet, over het loopende jaar een provinciaal en rijkssubsidie is verleend, en dat de in die school werkzame hoofd- en hulponderwijzers in het bezit zijn van de vereischte akten van bekwaamheid.

Zoolang de opmerking, dat de inspekteurs veeleer lastgevende dan raadgevende personen zijn geworden, niet door bewijzen wordt gestaafd, meent de Regering vrijheid te hebben haar voor onjuist te verklaren. Van hare zijde zijn geenszins voorschriften in dien zin aan de inspekteurs gegeven, en, zoover zij in staat is hierover te oordeelen, heeft geen der inspekteurs uit het oog verloren, dat de betrekking bijna uitsluitend door zedelijke middelen — het geven van raad, het treden in overleg, het verleenen van hulp — behoorlijk en met vrucht kan worden waargenomen.

Hetgeen hier verder omtrent het kosteloos onderwijs wordt in het midden gebragt, heeft reeds bij vroegere gelegenheden tot eene wisseling van gedachten tusschen de Kamer en de Regering aanleiding gegeven. Zonder in eene herhaling der toen gebezigde argumenten te treden, wenscht de Regering thans alleen te doen opmerken, dat zij het bedenkelijk zou achten tusschen beide te komen indien eene niet gesubsidieerde gemeente besloot kosteloos lager onderwijs te doen geven; dit toch schijnt geheel aan de beoordeeling der gemeentebesturen te moeten worden overgelaten, en ook bij nadere overweging der in der tijd door de tegenpartij aangevoerde gronden gelooft de Regering niet, dat de wet op het lager onderwijs haar de bevoegdheid geeft, een gemeentebestuur te beletten, kosteloos onderwijs

te doen geven op grond dat daardoor het bijzonder onderwijs in die gemeente zou kunnen worden belemmerd. De onderstelling, dat door het kosteloos onderwijs de uitgaven der gemeentekas voor het lager onderwijs »buiten alle evenredigheid zou kunnen stijgen", schijnt niet wel aannemelijk. In den regel zouden de schoolgelden in de gemeenten, waar kosteloos onderwijs is ingevoerd, een weinig aanzienlijke bate hebben gegeven; in de meeste gemeenten is het dan ook eer deze overtuiging, dan de wensch om het onderwijs meer algemeen te maken, die tot het invoeren van kosteloos onderwijs heeft geleid. Ten aanzien der gesubsidiëerde gemeenten is er, naar inzien der Regering, onderscheid te maken tusschen gemeenten, waar op goede gronden dusverre kosteloos onderwijs gegeven werd, en de zoodanige, waar dit onderwijs thans voor het eerst zou worden ingevoerd. In eene zeer behoeftige gemeente bijv., waar geen schoolgeld redelijkerwijze kan worden geheven en ook laatstelijk niet geheven werd, kan aan het toekennen van provinciaal en rijkssubsidie bezwaarlijk de voorwaarde tot het heffen van schoolgeld worden verbonden. Aan zeer enkele gemeenten van dien aard is dan ook onvoorwaardelijk provinciaal en rijkssubsidie verleend. Anders is het gelegen met gemeenten waar heffing mogelijk is, maar weggelaten zou worden uit hoofde van het verwachte subsidie. In dergelijke gevallen vordert de Regering dat schoolgeldheffing de vraag om toepassing van art. 36 voorafga.

Men schrijft ons uit Breda, 21 Nov.:

Er is dezer dagen uit andere dagbladen in *de Tijd* overgenomen een verhaal van een schijndood, die in ons gasthuis zou zijn voorgevallen. De inzender van dat met bijzonderheden opgesierd relaas heeft slechts een verdichtsel geleverd. Het heeft geen schijn van waarheid gehad.

Z. M. de Koning heeft, op voorstel van den minister van Binnenlandsche Zaken besloten, dat de lessen aan de akademie te Delft, van heden af, voor twee maanden zullen worden geschorst.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Vrijdag 22 Nov.

In deze zitting heeft de Voorzitter medegedeeld, dat de Kommissiën van Rapporteurs hare Eindverslagen hebben uitgebragt betrekkelijk de wets-ontwerpen, 1°. tot vaststelling van de hoofdstukken V en X van de Staatsbegrooting voor 1862, en 2°. tot bekrachtiging van provinciale belastingen.

Overeenkomstig het voorstel van den Voorzitter, heeft de vergadering besloten om de onder 1°. gemelde wets-ontwerpen in de volgorde der begrootingswetten te behandelen en de beraadslaging over de onder 2°. bedoelde wets-ontwerpen nader aan de orde te stellen.

Het wets-ontwerp werd met algemeene (45) stemmen aangenomen.

De Kamer heeft zich vervolgens zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming vereenigd met de navolgende konkluziën van verslagen over:

1° het verslag der Algemeene Rekenkamer over 1860, strekkende om het verslag voor kennisgeving aan te nemen, en een afschrift van het rapport toe te zenden aan de ministers van Financiën, van Binnenlandsche Zaken, van Marine en van Koloniën;

2° de inlichtingen op het verslag der Kommissie uit de Kamer wegens het regeringsverslag omtrent den staat der hooge-, middelbare en lagere scholen over 1858/59, strekkende om het stuk voor kennisgeving aan te nemen;

3°. het verslag omtrent de uitvoering der wet tot regeling van het muntwezen in Nederlandsch Indië, over het jaar 1860, strekkende om het verslag te doen drukken en ronddeelen, en bij afschrift te verzenden aan den minister van Koloniën; en

4°. de inlichtingen op het adres van T. D. Wiersma en anderen te Wetzens, omtrent lotingen voor de nationale milicie, te Oostdongeradeel, strekkende om de gegeven inlichtingen voor kennisgeving aan te nemen, het verslag te doen drukken en aan de leden rond te deelen, en een afschrift daarvan te verzenden aan den minister van Binnenlandsche Zaken.

De telegraaf meldt heden het volgende:

PARIJS, 22 Nov. De avondbladen bevatten eene depêche uit Rome van gisteren, meldende dat de ongunstige berigten omtrent den gezondheidstoestand van den Paus van grond ontbloot zijn, aangezien Z. H. eene uitmuntende gezondheid geniet.

— De *Patrie* bevat een artikel, getiteld: *De onmogelijkheid eener ontwapening.* Dit stuk heeft ten doel, gelijk het opschrift genoegzaam aanduidt, de nadeelen te konstateren, die voor Frankrijk in eene uitvoering van het plan tot ontwapening gelegen zijn. Het hoofddenkbeeld dezer bestrijding komt voornamelijk hierop neder, dat wanneer Oostenrijk, Pruissen, Rusland, Engeland en Italië, uit aanmerking van zekere nog onopgeloste kwestiën, nog vooreerst tot geene ontwapening kunnen of willen overgaan, die maatregel van de zijde der Fransche regering niet zou leiden tot de volledige handhaving van den algemeenen vrede, maar veeleer nieuwe vooruitzigten ten gunste der reaktie zou doen ontstaan, waardoor het keizerrijk in gevaar zou komen van verloren te zien gaan, wat door werkzamen [illegible] is tot stand gebragt. Inzonderheid zou Frankrijk daardoor de voordeelen der laatste overwinningen verliezen en het zou tevens de zaak van regt en regtvaar-[illegible]gheid, [illegible] deze oppdelslagvelden te hebben doen zegevieren, bij de mogendheden laten varen. Met [illegible] op deze bezwaren is het blad van oordeel, dat er niet aan eene eigenlijke ontwapening moet worden gedacht, maar dat slechts een grooter aantal manschappen met verlof naar huis moeten worden gezonden."

— Heden is te Compiègne een ministerraad gehouden.

— Nadat in het begin dezer week was gebleken, dat de tijding betreffende het afsterven van pater Lacordaire voorbarig is geweest, is thans alhier met volledige zekerheid het berigt ontvangen, dat hij heden is overleden.

— Men verzekert, dat in de laatst gehouden ministerraden de diskussiën uitsluitend hebben geloopen over de hervormingsplannen van den heer Fould, en dat die plannen, waarschijnlijk aanstaanden Zondag, door den *Moniteur* zullen worden medegedeeld.

— Veertig Montenegrijnsche vaartuigen hebben bij het meer van Scutari een Turksche stoomboot aangevallen, doch werden na een gevecht van eenige uren met een aanmerkelijk verlies teruggeslagen.

MADRID, 22 Nov. Het handelstraktaat met Marokko is geteekend.

RAGUSA, 22 Nov. Een korps Montenegrijnen van 2000 man heeft het dorp Kitasem in brand gestoken en het vee medegenomen. Op zijn terugweg heeft het zich de kommunikatie afgesneden gezien en werd het aangevallen, ten gevolge waarvan al het vee hernomen werd en de Montenegrijnen 300 man verloren hebben.

WARSCHAU, 22 Nov. Gisteren zijn 15 veroordeelde personen naar Arenburg getransporteerd.

Bij de heden plaats gehad hebbende begrafenis van den suffragaan-bisschop Deckerts, heeft de policie aan geene andere personen veroorloofd daarbij tegenwoordig te zijn, dan die voorzien waren van eene door de openbare autoriteit daartoe afgegeven schriftelijke vergunning.

KONSTANTINOPEL, 22 Nov. Fuad-pacha is benoemd tot groot-vizier en Ali-pacha tot minister van Buitenlandsche Zaken.

TURIJN, 22 Nov. Na langdurige beraadslaging heeft heden de Kamer der afgevaardigden het ontwerp van wet tot vrijkoop van domeingoederen aangenomen. Daarna kwam in behandeling het ontwerp van wet tot het uitstrekken van de heffing der oorlogsbelasting op alle provinciën van het Rijk. De heer Richardi verklaarde zich er tegen, omdat z. i., het heffen van nieuwe opcenten misnoegen in de zuidelijke provinciën zou veroorzaken. Deze verklaring bragt opschudding in de vergadering te weeg; vele leden protesteerden tegen de bewering van den heer Ricciardi, en de voorzitter verzocht hem niet af te wijken van het punt in diskussie. Door de hh. Deblasus en Plutino werd de verzekering gegeven, dat de zuidelijke provinciën wel bereid zijn de lasten van den Staat te helpen dragen. De beraadslagingen werden geschorst tot morgen.

De *Movimento* bevat het antwoord van Garibaldi op een hem uit Napels gezonden adres. De ex-diktator zegt daarin: »Ofschoon het mij leed doet, kan ik op dezen oogenblik niet tot u komen. Ik zal met en bij u zijn, wanneer het zal noodig wezen." Hij noodigt voorts elken Italiaan uit zich tot den strijd gereed te houden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 21 Nov. De bank heeft haar diskonto met een percent verminderd, ten gevolge waarvan het nu op 5 % staat.

— Men verneemt dat de heer Fould niet bij magte zal zijn, in weerwil van zijn goeden wil, om eenige bezuiniging van gewigt in de dienst der marine te brengen, en dat ook die ten aanzien der landmagt zoo belangrijk niet zal zijn als aanvankelijk gezegd is. De Engelsche bladen hebben overigens reeds opgemerkt dat het fransche leger, door al zijn kaders te behouden, in weinige weken van den voet van vrede op dien van oorlog zou kunnen overgebragt worden, en alzoo de aangekondigde vermindering eigenlijk geen werkelijke ontwapening is. Men verwacht nu, zegt een politiek overzigt dat het wantrouwen in Engeland niet minder zal worden, zoodra men er verneemt dat het cijfer der verlofgangers betwist wordt, hoewel het, wordt daarbij opgemerkt, zonder gevaar voor Frankrijk grooter kon worden gemaakt.

— Een korrespondentie wil dat tusschen den Keizer en prins Napoleon een toenadering is ontstaan en de eerste zijn gemalin, die met den tweede niet zeer ingenomen is, verzocht heeft zijn neef met meer onderscheiding te behandelen. »Nu weet men, zoo schrijft de korrespondentie, dat de Keizerin, na eene officieele receptie, zich gewoonlijk in een salon afzondert, waar slechts de door haar verkozenen binnengaan. Prins Napoleon had nooit zulk een gunst ontvangen en ook de ridder Nigra, Viktor Emmanuels gezant, was haar onthouden en werd steeds met blijkbaren afkeer door de Keizerin behandeld; zelfs verzekert men dat zij zich nooit ver- waardigd heeft den ridder een woord toe te spreke wanneer hij haar naderde, maar dan het hoofd afwend Nu deed de Keizerin, den avond nadat haar het gezeg verzoek gedaan was, prins Napoleon in haar salon no digen. Deze vatte levendig Nigras arm en zeide tot d ridder. »Kom, ik zal u aan de Keizerin voorstellen Bij de verschijning van dezen onverwachten bezoeke fronsde de Keizerin het voorhoofd, maar wijl de ridd de Nigra een geestig man is, die steeds de dames aangename wijze door het verhaal van belangwekkend anekdoten weet te vermaken, besloot de Keizerin eenige weifeling hem aan te hooren, en zonder tegen luisterde zij naar hem.

»Deze onverwachte en gedwongen receptie liep al af ten genoegen en ten gunste des ambassadeurs. gebeurde den dag vóór dat de *Moniteur* de twee bri ven des Keizers en de memorie van den heer Fou over de financiën publiceerde, waarop een rijzing beurze volgde. Denzelfden avond ging prins Napole de Keizerin het hof maken, en deze vroeg hem de oo zaak dier rijzing. Voor prins Napoleon was het last genoeg haar te antwoorden, dat deze rijzing gevolg was der aanstelling van den heer Fould, vo wien de Keizerin, en niet zonder reden, veel antipat heeft. Maar prins Napoleon redde zich er uit, zoo niet een waarheidlievend, ten minste als een schrander m die alles ten zijnen voordeele weet te doen keeren. vraagt, mevrouw — zeide hij — naar de oorzaak der zing van gisteren op de beurs? Ik zal 't Hare Majest zeggen; geheel Frankrijk is ten gunste der eenheid onafhankelijkheid van Italië en toen het vernam dat den ridder de Nigra zoo beleefd ontvangen had, meend het dat een der hinderpalen, die zelfs op den troon zi tegen de verwezenlijking van zijn vurigsten wensch ve zetten, weggeruimd was."

— De officieele *Moniteur* van gisteren geeft beri ten uit Napels, waarin o. a. wordt gemeld dat een kor van 250 partijgangers, hetwelk vermoedelijk van Mal is gekomen, onlangs in de baai van Taranto is g land en van de kust den weg naar het gebergte he ingeslagen. Zij zijn door de gendarmerie en de lini troepen vervolgd en te Meglionica aangevallen; alda heeft een vrij heet gevecht plaats gehad.

Ook in Basilicata zouden nieuwe gevechten tussche de benden, welke het land afloopen, en de Italiaansch troepen hebben plaats gehad.

— Uit Napels dd. 15 Nov. wordt het volgende aa den *Monde* geschreven: »In de laatste dagen is de op stand meer algemeen geworden en treedt magtiger voorschijn. In Apulie, Kalabrië, de Abruzzen en zel te Napels gebeuren dagelijks de gewigtigste feiten. Se dert Borges' komst in Basilicate is deze provincie he brandpunt der reaktie geworden, de zetel van het hoofd kwartier en de bazis der krijgsoperatiën van de koninklijk troepen. Van daar rigten zich de troepen naar Capita nate, de vlakten van Apulie, de provinciën Salerno Avellino en het land van Lavore; van daar gaan beve len en instruktiën uit; van daar waait de wind, die d stad Napels beroert en doet beven. Wanneer nu al dez strijdkrachten vereenigd zijn zullen zij als een onbe dwingbare stortvloed naar Napels stroomen, die ze ver wacht en zich voor deze onvermijdelijke oplossing g reed houdt. De bedachtzaamsten en vredelievendste harer inwoners wachten ongeduldig de reaktionnaire als hun verlossers. Nog een droppel, en het vat loopt ove

»Inmiddels is de broedermoordende oorlog in h Napolitaansche rijk, door de Piemontezen ontstoken e aangevuurd, thans tot het gevreesde oogenblik der do delijkste wraak gekomen; hij heeft een onbeschrijfelijke aard van wreedheid en bloedige vergelding aangenomen

»Op de verbranding en verdelging van vijftien steden op de slagtingen van schier geheele bevolkingen, welk aan niets anders schuldig waren dan getrouw aan hun God aan hun wettigen Koning en de onafhankelijkheid va hun vaderland te zijn gebleven, zijn, als een treurige e onvermijdelijke nasleep, verfoeijelijke buitensporighede gevolgd, zelfs door hen gepleegd, die zich voor de reg vaardigste zaak gewapend hebben.

»De geheele provincie is in een onbeschrijfelijke gis ting. De kolonnen van Decrescenzo, van Giavone e del Monaco di Monteforti zijn op een uur van Ave lino, te Contrada aangekomen. Tegenover het dreigen gevaar hadden de goeverneur der provincie en de majoo der bersaglieri zich aan het hoofd der mobiele gard en het bataljon bersaglieri gesteld, en rukten tege de reaktionnairen op, doch werden met verlies terug geslagen en gedwongen naar de stad terug te keeren Na dit gevecht zetten de koningsgezinden hun togt naa Voltarara voort. Men gelooft dat zij naar Capitanat trekken, om zich met generaal Crocco te vereenigen den tweeden van dien naam, en Borges' luitenant i Apulie.

»De reaktionnairen hebben een soort van stad o kamp opgerigt naar het voorbeeld der oude Romeinen met grachten, wallen en houten barakken, die in een oogenblik afgebroken en opgebouwd kunnen worden Dit kamp, eenigerwijs de hoofdstad der koningsgezin-

den in Apulie, wordt door de bevolkingen beschouwd als een kermisveld, als een centrale markt.

Cypriani, die met een bende van 1200 man en 80 paarden in de gebergten van Salerno was, is op de vlakte van Montuori en San Severino aangekomen, waar vele dorpen zijn, die hem alle hulp bieden, zoodat Salerno als tusschen twee vuren is geplaatst te midden der koningsgezinden, die op den weg van Eboli naar Salerno en op dien van Salerno naar Napels staan."

ENGELAND.

LONDEN, 21 Nov. De vergadering der hervormers te Leeds besloot gisteren hare handelingen met eene *meeting* in de Victoriahal, de grootste zaal van de stad. Het lid van het Lagerhuis, mr. Baines, bekleedde den voorzitterstoel; er waren omstreeks 2000 personen aanwezig. Alle redenaars betoogden dat eene grondige hervorming van het Parlement noodzakelijk is. Nieuwe argumenten werden niet aangevoerd.

— Volgens de jongste berigten uit New-York, heeft de vloot der Noordelijke staten Port Royal gebombardeerd, doch hebben de Zuidelijke troepen dit vuur krachtdadig beantwoord. Naar luid van eene andere depêche, is Port Royal op het punt van zich over te geven.

Er heerscht aan de Potomac eene groote beweging. De Zuidelijken zenden aanzienlijke versterking naar de bedreigde punten van de Zuidkust.

Naar men verzekert heeft generaal Beauregard van de Zuidelijken, het opperbevel over het leger aan de Potomac opgegeven, om het opperbevel over het leger van Zuid-Carolina te aanvaarden.

Een korps van 3500 man Noordelijken is vertrokken naar Kairo en is vervolgens te Belmont ontscheept, waar het de Zuidelijken aanviel en hunne stukken nam. De paarden der Zuidelijken zijn de rivier bij Columbus overgetrokken. De Noordelijken hebben daarop de vaartuigen der Zuidelijken aangevallen, en na een hevigen strijd, waarbij aan beide zijden veel verliezen zijn geleden, hebben de partijen zich teruggetrokken.

Volgens een gerucht zou de prezident van de Zuidelijke staten, de heer Davis, van zijne betrekking ontheven worden. In Maryland heeft zich een groote meerderheid voor de Unie verklaard.

— De meeste Engelsche bladen maken van de financiële krizis in Frankrijk gebruik om hun haat tegen die regering eens goed lucht te geven. Zoo leest men o. a. in den *Morning Advertiser*: „Het financiewezen heeft den overwinnaar van Magenta overweldigd. Hij is gevallen. Op welke wijze zulk een fabelachtige som van [illegible] millioen [illegible] staat verdwenen zijn is voor ieder onbegrijpelijk, behalve voor hen, door wier handen het geld gegaan is. Dat het tot een slecht doel gebezigd is, blijkt hieruit dat, niettegenstaande dit vreeselijke deficit voorhanden was, het Fransche volk jaarlijks bij de voorlegging van het budget verzekerd werd dat de inkomsten grooter waren dan de uitgaven. Dit is Bonapartistische waarheidsliefde! De vraag is nu: zal de kwaal door de nieuwe plannen des Keizers te genezen zijn? Wij betwijfelen het. Wanneer wij ons niet bedriegen is de dokter te laat geroepen. Het Bonapartistische stelsel is ongeneeslijk, en zal welligt binnen weinige maanden onder de verontwaardiging van het Fransche volk vallen." Op een andere plaats zegt hetzelfde blad over dezelfde aangelegenheid: „De noodlottige gebeurtenis kan nog verdaagd worden, maar het bankroet van Frankrijk is zoo zeker als 't eene zaak zijn kan. In Februarij of Maart zal Napoleon een nieuwe leening verlangen en verkrijgen, en waarschijnlijk een deel van dit geld gebruiken om een nieuwen oorlog te beginnen, ten einde door nieuwen roem en nieuwe [illegible] zijn goochelspel voort te zetten. Alleen [illegible] is hij genoodzaakt in het voorjaar iets te ondernemen; men moet daarom op zijn hoede zijn."

DUITSCHLAND.

WEENEN, 21 November. Blijkens de jongste brieven uit Warschau, loopende tot den 18n dezer, werden de verordeningen, welke bij het in werking stellen der krijgswet waren uitgevaardigd, door den nieuwen stadhouder, den generaal Luders, streng en zonder verschooning gehandhaafd; ook werden nog steeds personen in hechtenis genomen als leiders of aanstokers der woelingen. Eenige dagen geleden was eene geheime drukkerij door de policie ontdekt en aldaar een aanmerkelijk aantal oproerige plakkaten in beslag genomen. Verscheidene Russische officieren van Poolsche afkomst waren, wegens hunnen gemeenzamen omgang met [illegible] en wegens [illegible] der Poolsche beweging, [illegible] hunner militaire pligten, van hunnen rang vervallen verklaard, en naar het binnenste van Rusland gezonden. Eenige katholieke geestelijken en een jong mensch van hoog adellijken stand waren, naar verzekerd wordt, reeds naar Siberië gezonden. Het officiele regeringsblad van den 18n behelsde eene naamlijst van 23 personen, welke wegens verzet tegen de overheid en de policie, wegens het beschimpen en beleedigen van soldaten, het zingen van verboden liederen op de straat, of andere vergrijpen van dien aard, voor onbepaalden tijd naar Orenburg, in Aziatiesch Rusland, waren gezonden, om bij het aldaar staande legerkorps te worden ingelijfd.

ITALIË.

TURIJN, 19 Nov. Men wil hier algemeen weten dat de regering alle noodige toebereidselen maakt om zoodra het geschikte oogenblik gekomen zal zijn, te velde te kunnen trekken. De krijgstoerustingen worden op zeer grooten maatstaf gemaakt. Behalve dat aan de inlandsche kruidmolens onafgebroken gewerkt wordt, zijn er ook aanzienlijke kontrakten in het buitenland gesloten, en, in de citadel van Alessandrina zijn vier bomvrije magazijnen in aanbouw; evenzoo te Casala.

In een korrespondentie wordt gezegd, dat de regering de geheime plannen van Kossuth ondersteunt, en dat zelfs de proklamatiën, welke door dien revolutionnair in het Venetiaansche worden verspreid, door haar betaald zijn, evenzeer als de talrijke agenten, welke Kossuth in Venetië en Oostenrijk heeft. Ook zou, volgens dezelfde korrespondentie, de reorganizatie der Garibaldische vrijscharen in verband staan met een plan waarbij de Piëmontesche regering dezelfde rol kon spelen, als tijdens de expeditie van Garibaldi naar Sicilië.

Een gezegde van Viktor Emmanuel, waaruit sommigen spoedig een aanval op Venetië verwachten, maakt veel opgang in de revolutionnaire bladen. Bij gelegenheid dat hij zich op reis naar Ancona eenige oogenblikken aan het station te Piacenza ophield, werden hem eenige ververschingen aangeboden door twee bedienden, die hij aan hunne spraak als Venetianen herkende. Hij vroeg hen naar hun geboorteland. De een zeide dat hij te Mantua, de andere dat hij te Venetië geboren was. Gij zijt dus ballingen? vroeg Viktor Emmanuel. Wij hebben voor Italië gestreden en eten thans het brood der ballingen, was hun antwoord. Welnu, hernam de koning, binnen weinige maanden zult gij naar uwe ouders terugkeeren; ik zelf zal u in persoon tot hen geleiden.

In een andere korrespondentie leest men dat bij de Piëmonteschen regering het plan bestaat om het inkomen van den aartsbisschop van Modena in beslag te nemen, alleen wijl deze zich de vrijheid veroorloofd heeft om een priester te suspenderen, die door de regering was aangesteld als sekretaris-generaal van de openstaande beneficiën in het kerkelijk distrikt Modena. Deze geestelijke was uit Turijn naar Modena gezonden om den aartsbisschop te trotseren. Dezelfde maatregel zal ook tegen den aartsbisschop van Florence genomen worden, omdat deze zich ongunstig heeft uitgelaten over een onder de bescherming der regering staande maatschappij tot ondersteuning van geestelijken.

Deze vereeniging heeft ten doel het inkomen van priesters, die om gewigtige redenen door hun bisschop *a divinis* gesuspendeerd zijn, te verzekeren, ten einde hen onafhankelijk te maken, en in hun verzet tegen het bisschoppelijke gezag te versterken. Men ziet hieruit, zegt de korrespondentie, wat de fraaije woorden van Cavour „een vrije Kerk in een vrijen Staat" beteekenen. Overigens meldt de korrespondentie nog dat de minister van Onderwijs, die een inspektie-reis door Toskanen gedaan heeft, te Turijn heeft moeten verklaren, dat de geestelijken in die provincie noch door bedreigingen, noch door Mauritius-kruizen, van haar pligt af te brengen zijn.

— Men meldt thans met zekerheid, dat generaal Cialdini alleen zijn ontslag als bevelhebber van het vierde legerkorps heeft gevraagd, omdat het ministerie zich tegen zijne benoeming tot grootkruis van de Ann nciade heeft verklaard. Een korrespondent herinnert hierbij aan de vaderlandsliefde, welke de beul van Napels, nog kort geleden, bij herhaling in allerlei hoogdravende proklamatiën betuigde te bezitten, en die thans bij den eersten stoot voor zijne persoonlijke eerzucht de wijk moet nemen. De sympathie voor het eenig Italië schijnt dus bij de revolutiemannen aan een ordelintje, of liever aan eenige zijden draadjes te hangen. Men verzekert overigens dat Cialdini bepaald zijn ontslag genomen heeft, doch dat dit voor als nog geheim moet blijven.

Daarentegen wordt in een korrespondentie van hier gezegd, dat het gerucht in omloop is, als zou generaal Cialdini door zijne vrienden en die van het ministerie daartoe aangespoord, het bevelhebberschap over zijn legerkorps behouden, en bijgevolg niet naar Parijs vertrekken om daar een zending te vervullen.

De heer Ricasoli moet zeer moedeloos zijn en ontveinst dit voor niemand meer; men zegt dat hij zich aan de openbare zaken onttrekken en naar zijn landgoederen gaan wil.

BELGIË.

BRUSSEL, 21 Nov. De Kamer van vertegenwoordigers heeft heden de beraadslagingen voortgezet over het ontwerp-adres op de troonrede. De eerste spreker was de heer Nothomb, die van de regering wenschte te vernemen, in hoever zij het stelsel der inlijvingen goedkeurt en met het regt der volkeren overeenbrengt. De door den minister voorgelezen diplomatieke korrespondentie is duister, zooals als alle stukken van dien aard, maar het belang van het feit geeft hem regt andere inlichtingen te vragen. Spr. meent echter daaruit te hebben moeten opmaken dat het koningrijk Italië door het goevernement is erkend en de betrekkingen met het hof van Napels afgebroken zijn. Spr. kon dus tot het maken van eenige opmerkingen overgaan. Volgens hem, was het België als onzijdige staat niet geoorloofd dien stap te doen, hetgeen hij tracht aan te toonen uit de aanhalingen van verschillende regtsgeleerden, nopens hetgeen de neutraliteit is. Daaruit leidde hij het bewijs af, dat België het beginsel van zijn bestaan heeft geschonden. Door de erkenning heeft men eene der oorlogvoerende partijen, Sardinië, een zedelijken steun geschonken, weinig overeen te brengen met de opregte en loyale onzijdigheid, waarvan de troonrede van 11 Nov. 1840 nog heeft gesproken. De redenaar wilde zelfs niet zoover gaan als de heer Orts hier in het Parlement, in zijne uitlegging van hetgeen neutraliteit is, maar hij is het eens met een ander lid, den heer Dewaux, dat geene uitsluitende voorkeur voor eene natie, voor eene regering, welke ook, verleent. Daarom achtte Spr. de erkenning een gevaarlijk precedent, want hoe zal België zich later op zijne onzijdigheid kunnen beroepen? En bovendien waarom de erkenning van Pruissen, Rusland, Ooostenrijk vooruitgeloopen? Spr. herhaalde, dat de Italiaansche oorlog een ongehoord feit en het de eerste maal is, dat eene vreemde mogendheid tusschen een vorst en zijne onderdanen is opgetreden. De erkenning van Italië, in de tegenwoordigen omstandigheden, leidt welligt tot den ondergang van Belgie. De heer Orts trachtte zich tegen de beschuldiging van inkonsekwentie te verdedigen door te verklaren dat de erkenning van Italië door het goevernement een onvermijdelijk feit was.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 23 November.

ONDERTROUWD (21 Nov.): J. J. Droz Valk met A. M. Pool. T. D. Gollards, van Nieuwendam, met N. L. Jans, van Amsterdam.

GETROUWD (21 Nov.): P. Berkhuysen met G. Hen. - P. Jacot met M. E. Bisschop. - D. van Caspel met W. T. Kramer. C. J. W. Ramann, wed. met R. da Costa. - C. J. W. Haacke met L. J. Toepoel.

BEVALLEN (20 Nov.): A. E. Griethuysen, geb. Jansz, Z. - H. de Mol, geb. de Non, Z.

OVERLEDEN (18 Nov.): A. J. Vallet, 21 m. — (19 Nov.): F. C. Roosse, geb. Jansen. — (21 Nov.): E. F. Smit, 50 j.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 22 Nov.

Tarwe vast: Bovenl. ƒ380 per 2400 kilo; 129 ℔ b. Poolsche ƒ383.

Rogge onveranderd: 122 ℔ Pruisische ƒ250 van boord; 118 ℔ j. Archangel ƒ242.

Garst hooger verkocht: 110 ℔ n. Deensche ƒ208; 113 ℔ j. dito ƒ217.

Haver en Boekweit zonder handel.

Op 9 vaten Olie te leveren in April ek. 79; Okt. 77½; Nov. 78. *Lijnzaad* in een doen: 110 ℔ Mecklenburg ƒ340. *Raapolie* op 6/w. ƒ42¼; Vliegend ƒ41, in Mei ek. ƒ42; Dec. ƒ40¾. *Lijnolie* op 6/w. ƒ36¾; Vliegend ƒ35½; in Maart April en Mei ek. ƒ34¼; Dec. ƒ35. *Hennepolie* op 6/w. ƒ41¼; Vliegend ƒ40.

SCHIEDAM, 22 Nov. Moutwijn ƒ12.75; Jenever ƒ18.25; Amst. Proef ƒ19.50 per Ned. vat zonder fust zonder de belasting. Spoeling ƒ2.10 per ketel.

MIDDELBURG, 21 Nov. Puike nieuwe Walchersche Tarwe ƒ12.50 a 12.25, mindere ƒ12; dito dito Zeeuwsche ƒ12.50 a ƒ12.25, mindere ƒ12. — Jarige Zeeuwsche Rogge bij gerijven ƒ7.50 de mud; puike nieuwe dito aan ƒ9.25 a 9 geplaatst. — Garst: puike Winter ƒ6.75, mindere ƒ6.55 en dito Zomer ƒ6.50 a 6.30 gekocht. — Walchersche groene Erwten begin Beurs zijn enkelde monsters aan ƒ12.50, kort daarop ƒ12.75 en ƒ13 gekocht — Walchersche Witteboonen voor de beste werd gretig ƒ13, voor mindere ƒ12.75 en 12.50 betaald; dito Bruineboonen ƒ15.50 a 15 naar kwal.; dito Paardeboonen ƒ8.50, ƒ8.25 en 8 de mud. — Raapolie ƒ42.—; Patentolie ƒ44.—; Lijnolie ƒ38.— per vat op 6/w., op kt. ƒ1 lager.

Wisselkoers.

2/m. Parijs ƒ	55[1]/16	2/m. Livorno	46
Zigt „	56[5]/16	2/m. Napels	78
2/m. Bordeaux	55½	3/m. Petersburg	162½
½/m. „	56	6/w. Weenen	88½
3/m. Madrid	238	„ Augsburg	99⅞
„ Cadix	239	„ Frankfort	100⅝
„ Sevilië	234	2/m. Hamburg	35[3]/16
„ Bilbao	235	Zigt	35½
„ Lissabon	41⅜	2/m. Londen	11.82½
„ Porto	41⅜	Zigt	11.87½
2/m. Genua	46[1]/16	Rotterdam	[illegible]

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 22 Nov. Belgie 2½ pc. 57[5]/8 p. 4½ pc. 99⅞ [illegible] Metal. [illegible] Spanjes [illegible]

PARIJS, 22 Nov. 3 pc. Rente 70.05; 4½ pc. [illegible] Fr.-Oost. Spoorw. 512.—; Credit mobilier 778.—; 3 pc.

Spanje —; 2 pc. id. —; Russ. Spoorweg 408; Romeinsche Leening. —

MADRID, 21 Nov. 3 pc. Spanje 49.80, 2 pc. id. 43.30.

LONDEN, 22 Nov. Cons. 92⅞; 3 pc. Mexiko 27¾; 4½ pc. Peru —; 3 pc. id. 83½; 4½ pc. doll. bonds —; 2 pc. Nieuwe Gren. —; id. uitgestelde —; 3 pc. Venezuela 23, 1 pc. id. —, 3 pc. Port. 47⅞; 3 pc. Spanje 52; 2 pc. id. 42½, Cert. Coup. 6⅝; Amortisable —; 4½ pc. Russen —; 5 pc. id. 100⅝; 2½ pc. Holland —; 4 pc. id. 99¾; Illinois Shares —; id. C. B. 7 pc. Oblig. —; 5 pc. Sardinië —; Ecuador —, 3 pc. Grieken —.

WEENEN, 22 Nov. 5 pc. Metaliek 67.30; Dito Nationale 81.10; Bank-Aktiën 750; Noord-Baan-akt. 205; Credit Anstalt 183, Oost.-Fr. Spoorweg 278; Nieuwe Lombard. 261.

BERLIJN, 22 Nov. 5 pc. Metaliek 48⅜, Dito Nationale 58⅜, Stiegl. 5de serie 86½; Dito 6de id. 98⅞; 5 pc. Eng. Russen 99½, 3 pc. Nieuwe dito 59⅞; 4½ pc. Pruissen 102⅝.

HAMBURG, 23 Nov. 3 pc. Rusland 57¼, 3 pc. Spanje 45⅛, 2 pc. id. 39¾, Vereinsb. 101½, Noord-Duits. bank 89½.

FRANKFORT, 22 Nov. 5 pc. Metalliek 47¾; Nation. 57, 3 pc. Spanje 47⅝, 2 pc. id. 41¾.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		22 NOV. 4½ u.			gebl.
Amsterdam, Theasurie	3½ pCt.	87⅞	a	87 15/16	
Nederl. Bank	4 „		„		
Nederl., Werkel. Schuld	2½ „	63 13/16	„	63 15/16	63 13/16
Dito Dito	3 „	76½	„	76⅝	76½
Dito Dito	4 „	99⅜	„	99 7/16	99⅜
Oost-Indische Leening	4 „		„		
Amortisatie-Syndikaat	3½ „		„		
Handelmaats. op rescontre	„	140¼	„		
Dito à kontant	4½ „		„		
Dito Leening 1858	4 „		„		
Aand. Holl. Spoorweg.			„		
Leening idem	4½ „		„		
Rijn idem	4½ „		„		
Dito 2de Leening	4½ „	99⅞	„		
België, Cert. Adm. Belg. Bk.	2½ „		„		
Dito bij *Rothschild*	2½ „	54	„		
Frankrijk, Certifikaten	3 „		„		
Spanje, Obligatiën	3 „	42 5/16	„	42⅜	42 5/16
Dito	3 „		„		
Dito Binnenlandsch	3 „	47 13/16	„	47⅞	47⅞
Amortisable-Schuld.		16⅞	„	17⅛	17
Bewijzen Coupons.		6½	„		
Portugal, Obligatiën	3 „	46 5/16	„		
Dito 1856/1859	3 „	45⅛	„	45 1/16	
Dito Uitgestelde.			„		
Rusland, Obl. bij *Hope & C°.*	5 „	101¾	„	101⅞	101⅞
Dito dito 1828/29	5 „	101	„		
Certif. dito 1831/33	5 „	80⅛	„		
Dito dito 1840	4 „	74¼	„		
Dito Orig. 2e, 3e en 4e Leen.	4 „	74⅛	„		
Dito dito 5e	4 „		„		
Dito 6de Serie	5 „	81⅝	„	81¾	81⅝
Dito Stiegl. 6de Serie	5 „	98¾	„	98⅝	98⅝
Dito Adm. te Hamburg	5 „		„		
Dito te Londen	5 „		„		
Dito dito	4½ „	90⅛	„		
Dito dito	3 „	59⅛	„		
Inschrijv. in Assign.	6 „		„		
Certifikaten van dito	6 „		„		
Spoorweg-Aktiën	5 „	192¾	„	193½	193¼
Hypotheek	4½ „		„		
Polen, Aandeelen 1835 fl. 500	*f*		„		
Obligatiën	4 pCt.	74⅝	„		
Pruissen, Obligatiën	4½ „		„		
Dito 1859	5 „		„		
Aandeelen 1854	3½ „		„		
Oostenrijk, Obl. bij *Goll & C°.*	5 „		„		
Dito dito	4 „		„		
Dito Metalliek	5 „	46¼	„	46⅜	46 5/16
Dito dito	2½ „	24¼	„		
Dito Rente Amst.	5 „	69 3/16	„	69⅜	69 5/16
Dito Nationale 1854	5 „	55 1/16	„	55¼	55 3/16
Weener Bank-Aktiën	*f*		„		
Dito Aand. fl. 250, 1889	„		„		
Dito dito fl. 250, 1854	4 pCt.	195⅝	„	196	
Fr. Oost. Spw. Obl. bij *Hope*	3 „	123	„		
Beijeren, Spoorw. Aandeelen.			„		
Napels, Cert. bij *Dam. & B.*	5 „		„		
Dito bij *Rothschild*	5 „		„		
Denemarken, Oblig. te Londen	3 „		„		
Braz. Geldl. 1824 van £ 100	5 „		„		
Dito 1839 „ £ 100	5 „		„		
Dito 1843 „ £ 100	5 „		„		
Dito 1852	4½ „		„		
Dito 1858	4½ „		„		
Dito 1860	4½ „		„		
Sardinië	5 „		„		
Peru, Geldleening 1854	4½ „		„		
Dito Fransche	4½ „		„		
Ecuador, Oblig. 1855	1 „	15⅛	„		
Venezuela, Obligatien	3 „	21¾	„	21 15/16	21 13/16
Dito	1½ „	11	„	11 5/16	11¼
Grenada, Obligatien	4½ „	13 15/16	„		
Dito Uitgestelde	1 „		„		
Mexiko, Obligatien	3 „	26⅝	„		
N. d. Amer. Ph. *Hope & C°.* Lr. A.	*f*		„		
Dito dito	B. „		„		
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.		„		
Illinois Spoorweg-Aandeelen.			„		
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 „	84¾	„		
Galvest. Spoorweg Oblig.	8 „		„		
Louisiana	5 „		„		
Griekenland, Obl. geldl. 1825	5 „	5⅞	„		

Boren 1860 —, 4½ pCt. Russen 1860 89⅞, 4 pCt. Holl. Spoor 89, Poolsche Spoorweg-Oblig. 4 pCt. 71¼, 2 pCt. Grenada, 20, Gestempelde —, Galveston stellen 22, ¼, 22.

Binnenlandsche fondsen waren heden minder geanimeerd. ...sche waren Oostenrijksche mede iets minder ... vaster.

... 3 pCt., Prolongatie 3 pCt., Diskonto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS
van 23 November tot 3½ ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. 63 13/16, Aand. Handel-Maatsch. ——, Spanje, Binnenl. 3 pc. ——, Rusl., Obl. bij Hope en C°. 5 pc. ——, Cert. 1855, 6de serie 5 pc. 98 3/8, Oostenrijk, Met. 5 pc. 46 3/8, dito 2½ pc. ——; dito Rente Amst. 5 pc. ——, dito Nationale 1854 5 pc. 55¼.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 22 Nov. Sharp, Refuge, Sunderland.
HELVOET, 22 Nov. Koster, Wilhelmina, Villanova.
BRIELLE, 22 Nov. Cologne, (st.), Londen.
BROUWERSHAVEN, 22 Nov. Van der Valk, Honigbij, Rott. n Batavia.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 23 November, in lading naar:

Maintz.	J. Hammer, Maintz N°. 3.
Mannheim.	J. M. Kimpel, Harmonie.
Keulen.	M. Greven, Cöln N°. 3.
Maastricht, Luik en Aken.	Lametre, de Stad Maastricht.
Urdingen.	J. van der Pluim, Vrouw Johanna.

ERRATA. In ons Nommer van gisteren, in het doodberigt (5038) staat de eerste naam der onderteekening F. A. Boots, moet zijn F. A. Bootz.

Advertentiën.

(5045) Tot onzer aller diepe droefheid, is op heden zeer onverwacht aan de gevolgen van eene korte doch zeer hevige ziekte overleden, gedeeltelijk noch voorzien met de Genademiddelen onzer H. Kerk, onze zeer geliefde Moeder en Behuwdmoeder, Mejufvrouw JACOBA VIJVERBERG, Wed. van den Heer THEOD. BOONEKAMP. Zij die de overledene in haren wandel gekend hebben, kunnen beseffen wat hare kinderen in haar verliezen.

LEIDSCHENDAM, 21 November 1861. Namens alle Broeders en Zusters, P. G. BOONEKAMP.

NB. De Affaire wordt op dezelfde wijze gecontinueerd

J. van Buuren, *Kostschoolhouder* te *Bodegraven*, vraagt een bekwamen **Secondant.** Er bestaat gelegenheid zich veelzijdig te oefenen. Salaris ruim naar bekwaamheden. Brieven *franco* of in persoon. (5044)

Brabender's Verbeterde Alizarin-Inkt

is volkomen vrij van zuren, zoodat de Stalen Pennen er niet door worden aangedaan, ze vloeit gemakkelijk uit de Pen, is bij den aanvang niet zoo bleek als andere Inktsoorten en verandert zeer spoedig in het schoonste zwart. Ze verdikt niet, noch in de Pen, noch in den Inktkoker en beschimmelt nooit.

Ondanks hare vloeibaarheid is deze Alizarin-Inkt tevens voor Copieer-Inkt uitmuntend geschikt.

Prijs 60, 40, 30 en 20 Cts. het Glazen Tonnetje.

Roode en blaauwe Inkt,

brillant van kleur en goed vloeibaar, het Fleschje 20 Cts.

J. ALEXANDERS
RESERVOIR-PEN

is de gemakkelijkste en aangenaamste Pen voor allen, die eene ligte en loopende hand schrijven.

Het ¼ gros-doosje 75 Ct.

Ook geven wij hiermede kennis, dat de zoo gezochte **GILLOTT'S CORRESPONDENTIE-PENNEN** N°. 382, of driegaatjes-Pen, verder N°. 417 en N°. 0118, in ¼ gros-doosjes gepakt, weder voorhanden zijn.

Te verkrijgen in het Hoofddépôt **VERKOOPHUIS** en in zijne bekende Dépôts in de Provinciën. (5047)

(5014) Bij den Boekhandelaar J. BEERENDONK te Amsterdam, is van de pers gekomen:

Novene ter eere van de **Onbevlekte Ontvangenis** der **A. H. Maagd Maria**, naar het Fransch van P. DENIS, S. J., vermeerderd met eenige gezangen van A. FRENTROP, S. J. Prijs. . . . . . 25 Cts.

Bij getallen tot minderen prijs.

Men leze hierover de gunstige beoordeeling in de Kerkelijke Courant van 5 October ll.

(5043) De Erven P. T. BRAAM te Rotterdam, debiteeren met succes:

1. **Handboekje van Godsvrucht** voor den Advent en het Hoogfeest van Kersmis, bevattende eene Novene, te beginnen negen dagen voor Kersmis, waaraan vele aflaten zijn verleend, groot 70 pag. à *f* 0,20.
2. **Verzameling van Gezangen** voor het Hoogfeest van Kersmis . . . . *f* 0.10

(5046) Te Haarlem wordt gevraagd: Een **Bediende** in een **Tabaks- en Kruideniers-Affaire**, ... vak van Tabak in den grond verstaande en voor den Winkel geschikt. Adres met *franco* brieven letter ... bij G. VAN RIJZEN, Boekhandelaar.

Als van onwaardeerbaar praktisch nut kunnen wij aan... velen, de bij den Boekhandelaar D. NOOTHOVEN VAN GOOR te Leyden dezer dagen uitgegeven **BOEKEN**:

De Koopman. Volledig Handboek over den koophandel in zijn geheelen omvang, fabriekwezen en nijverheid daaronder begrepen. 2 dr. 778 pag. druks *f* 6....
Munt-, Maat- en Gewigtboek. Alphabetische vraagbaak betreffende de Geldspecien. Maten en Gewigten, Effecten, Actien-, Wisselwezen en Koersen, Banken, Handelsinrigtingen en Usantiën van alle landen en plaatsen. 996 pag. druks . . . *f* 7.5...
De Handelsleer of Practische Theorie van den koophandel in al zijne vertakkingen. 894 pag. . *f* 6....
De Koopmans Goudmijn. Leerboek der *Warenkennis.* 508 pag. druks. . . . . . . *f* 3.9...
De Correspondent of volledig handboek om briefwisseling te voeren naar den hedendaagschen stijl. 454 pag. druks. 2e druk . . . . *f* 1.2...
Engelsche Koopmans-Correspondentie, 1... pag. druks, 2e druk . . . . *f* 0....
Fransche Koopmans-Correspondentie, 1... pag. druks, 2e druk. . . . . *f* 0....
Duitsche Koopmans-Correspondentie, 1... pag. druks. . . . . *f* 0.9...
(4987)

(4952) Bij GEBR. VAN LANGENHUYSEN te *'s Gravenhage* en verder alom wordt met succes gedebiteerd:

I. **Het Kerkelijk Jaar,** *door* P. VAN DER PLOEG, *Pr.* . . . . . *f* 2.9...
II. **Godvruchtige overwegingen en gebeden** *van den Eerw.* TH. VAN KEMPEN. *Uit het latijn vertaald door* P. VAN DER PLOEG, *Pr.* *f* 1.8... (*in linnen met verguldén stempel f* 1.70 *en op best papier rood marocco verguld f* 6.—).
III. **De terugkeer van Hugo de Groot tot het Katholiek geloof,** *door* C. BROERE, *Pofessor aan het Seminarie te Warmond.* *f* ...
IV. **De oefening van den Kruisweg,** *bij wijze van Litanie, door* C. J. VAN DE ..., *Pastoor te ...hoven.* Tweede druk. *f* 0.1...
V. **Godvruchtige en beknopte ... op den Kruisweg** *van Jeruzalem naar Calvarië, volgens den zaligen* LEON. A PORTU MAURITIO. *Met een kort onderrigt over den Kruisweg.* Tiende druk . . . . *f* 0.1... (*van n° IV en V, de 25 Ex. f* 2.— *en de 5... Ex. f* 3.75).
VI. **Het Lijden O. H. Jesus Christus,** *volgens de vier H. Evangelisten* . . . . *f* 0.1...
VII. **Over de tien geboden van God** *en de vijf geboden van de H. Kerk, door* C. SMOLE..., *Pastoor te Leidschendam* . . . . . *f* 0.4...
VIII. **Korte onderrigtingen wegens de pligten, voorregten en aflaten** *van het Broederschap van O. L. Vrouwe des bergs Carmelus of van het H. Schapulier: door* P. VERSCHAEGE, *R. K. Pr.* Vijfde druk . . *f* 0.12...
IX. **Het rood Schapulier,** *van 't lijden en 't allerheiligst Hart O. H. J. C. en van 't minnelijk en medelijdend Hart der onbevlekte Ontvangen maagd Maria.* (*de* 100 *Ex. f* 1.50) *f* 0.02...
X. **Afbeeldingen** *van hetzelve, de* 100 *stuks f* 1.5...
XI. **Kleine getijden van de H. Maagd Maria.** Derde druk . . . . . . *f* 0.1...
XII. **Dagelijksche oefeningen tot de H. Maagd,** *bestaande in zeven zeer godvruchtige gebeden, inhoudende verscheidene opwekkingen ter vereering der H. Moeder Gods Maria, om tot een zalig einde te geraken* . . . . *f* 0.1...
XIII. **Gebeden** *ten dienste der leden van het Aartsbroederschap van het allerheiligste en onbevlekte Hart der H. Maagd Maria, tot bekeering der zondaars.* Derde druk . . . . . . *f* 0.3...
XIV. **Beknopte uitlegging der kerkplegtigheden** *voor kinderen, door een R. K. Priester. Met kerkelijke goedkeuring* . *f* 0.12...
XV. **Algemeen Reglement** *voor de besturen der parochiale en andere katholieke instellingen van liefdadigheid in het bisdom van Haarlem f* 0.2...
XVI. **Idem** *voor de parochiale kerkbesturen f* 0.2...
XVII. **Onderrigt en gebeden** *ten gebruike der leden van het Broederschap der geloovige zielen* . . . . *f* 0.1...
XVIII. **Gebeden voor de overledenen** *bij de mysteriën van den H. Rozenkrans.* Vijfde druk *f* 0.1...
XIX. **Het welgelijkend Portret** *van den Eerw. Pater* A. FRENTROP . . . . . . *f* 1.—
(*Op Chineesch papier f* 3.—, *met tint f* 3.—).

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.